

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr.424 din 20.05.2020

Dosar nr: 81/2020

Petiția nr: 916/10.02.2020

Petentă: Uniunea Salvați România, filiala Dâmbovița

Reclamată: - consilier local PSD – Consiliul local Moroeni

Obiect: afirmații discriminatorii în spațiul public cu privire la diaspora

I. Numele, domiciliul și sediul părților

Numele și domiciliul petenților

1. Uniunea Salvați România, cu sediul în Târgoviște, Bdul Independenței nr.26, bl.3A, sc.1, parter, jud. Dâmbovița

Numele și sediul reclamatului

2. - consilier local PSD – Consiliul local Moroeni, cu sediul în com. Moroeni, Str. Principală, Nr. 118, jud. Dâmbovița

II. Obiect și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. Petenta reclamă faptul că, în data de 04 februarie 2020, reclamata, a comentat de pe contul personal de Facebook pe pagina unui membru USR Dâmbovița următoarea afirmație:

„Diaspora sa voteze acolo unde locuiește, acolo sa hotărască binele lor, acasă fac numai rău ”

III. Citarea părților

4. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată (în continuare O.G. nr. 137/2000), s-a îndeplinit procedura de citare.

5. Părțile au fost citate pentru data de 13.03.2020 la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare CNCD).

IV. Susținerile părților

Susținerile petentei

6. Prin petiția înregistrată la CNCD cu nr. 916/10.02.2020, petenta reclamă faptul că, în data de 04 februarie 2020, reclamata, a comentat de pe contul personal de Facebook pe pagina unui membru USR Dâmbovița următoarea afirmație:

„Diaspora sa voteze acolo unde locuiește, acolo sa hotărască binele lor, acasă fac numai rău.

7. Ulterior, membrul USR Dâmbovița a șters comentariul de la postarea sa pentru a nu mai tolera și propaga acest mesaj.

Susținerea reclamatei

8. Prin punctul de vedere depus cu nr.2815/14.05.2020, reclamata arată că cele reclamate de semnatari au fost scoase dintr-un context la o postare a d-lui , membru USR, despre unele afirmații ale d-lui . , referitoare la diaspora. Reclamata susține că sensul afirmațiilor sale a fost acela că „mai bine decât să dezbine oamenii din țară și cei din diaspora și să-i împartă în 2 tabere, ei ca și „formatori de opinie” a diasporenilor, mai bine i-ar îndemna să învețe meserii și să muncească în țară, pt ca și aici în România, dacă muncești, știi o meserie, ești serios, poți castiga bani frumoși pt a întreține familia, și poți fi și lângă acestia, fără a le mai simți lipsa și duce dorul”.

9. Reclamata arată că are cunoștințe, prieteni, familie în diaspora, chiar ea lucrând o perioadă în afara țării, dar nu s-a putut adapta și, datorită comportamentului urât față de aceasta din partea unor români din diaspora, s-a întors, încercând să lucreze acasă pentru a putea să-și întrețină copiii la școală și facultate.

10. Discuția de pe facebook a fost ștersă de dl . , rămânând numai comentariul cu votul, motivând că era un comentariu rusinos, făcut la o postare pe contul său. Reclamata arată că nu poate demonstra cele afirmate, deoarece nu a făcut print-scrin, dar se vede că în print-scrinul d-lui , au mai fost 3 comentarii anterioare, acelea fiind despre ceea ce a relatat, motiv pentru care atașează un print-scrin dintr-un articol din ziarul OFICIAL MEDIA, în care a fost scris despre faptul că discriminează diaspora.

11. Reclamata arată că a vrut să retragă public opinia exprimată în virtutea dreptului la liberă exprimare, fără a dori să jignească sau să discrimineze pe cineva. Astfel a cerut scuze celor care nu au jignit-o, dar a fost făcută obraznică și a renunțat.

Citatul în care reclamata își cere scuze:

„Buna ziua, la cele afirmate mai sus, îmi cer scuze persoanelor care NU m-au jignit, pentru restul care nu știu să respecte o opinie, chiar dacă nu este ca a lor, mă abțin de la scuze. Am dreptul la opinie, oricare ar fi ea, ca oricare cetățean. Injurii care mi-au fost aduse nu fac cinste celor care le-au exprimat, așa ca nu-și merita scuzele mele. O zi bună vă doresc tuturor indiferent cât de înverșunați sunteți.,,

V. Motivele de fapt și de drept

12. O.G. nr. 137/2000, la art. 2 alin. 1 prevede: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă”. CEDO a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: Fredin împotriva Suediei, 18 februarie 1991; Hoffman împotriva Austriei, 23 iunie 1993, Spadea și Scalabrino împotriva Italiei, 28 septembrie 1995, Stubbings și alții împotriva Regatului Unit, 22 octombrie 1996).

13. În hotărârea dată în cazul Thlimmenos împotriva Greciei din 6 aprilie 2000, CEDO a concluzionat că „dreptul de a nu fi discriminat, garantat de Convenție, este încălcat nu numai atunci când statele tratează în mod diferit persoane aflate în situații analoage, fără a oferi justificări obiective și rezonabile, dar și atunci când statele omit să trateze diferit, tot fără justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite, necomparabile”.

În concluzie, există o diferențiere dacă persoanele aflate în situații similare sunt tratate în mod diferențiat, sau dacă persoane aflate în situații diferite sunt tratate în mod identic.

14. Având în vedere documentația analizată și susținerile părților, Colegiul director constată Dreptul la liberă exprimare este consacrat în legislația internă și internațională astfel:

Constituția României,

Art. 30 - Libertatea de exprimare

(1) Libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public, sunt inviolabile

Articolul 10 din Convenția Europeană a drepturilor omului prevede că:

“1. Orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere. Prezentul articol nu împiedică statele să supună societățile de radiodifuziune, de cinematografie sau de televiziune unui regim de autorizare.”

Libertatea de exprimare prevăzută de art. 10 al Convenției este una dintre aceste libertăți fundamentale, ce are un rol special în orice societate democratică, putând fi catalogată chiar ca una dintre garanțiile acesteia, o condiție primordială a progresului și a fericirii fiecăruia, așa cum au considerat judecătorii Curții în cauza Handyside c. Regatului Unit.

Libertatea de exprimare este atât un drept în sine, cât și un drept absolut necesar pentru realizarea altor drepturi garantate de Convenție, cum ar fi dreptul la liberă asociere, fiind totodată un drept individual, parte a libertății spirituale a fiecărui individ, dar și un drept colectiv, ce permite comunicarea cu ceilalți semeni (Frederic Sudre, Drept internațional și European al drepturilor omului).

Acest drept cuprinde libertatea de opinie și libertatea de a primi și comunica informații ori idei, fără a exista limite frontaliere ori impuse de autoritățile publice.

Exprimarea unei opinii presupune, în concret, exprimarea unei judecăți de valoare, ceea ce are o importanță deosebită sub aspect probator, deoarece, așa cum a decis Curtea în jurisprudența sa -cauza De Haes et Gijssels c. Belgiei - (mai ales raportat la libertatea presei),

exactitatea judecăților de valoare nu poate fi demonstrată așa cum pot fi demonstrate faptele concrete, iar a pretinde o asemenea probă ar duce inevitabil la o îngrădire nepermisă a libertății de opinie.

15. Art. 70 din Codul civil prevede: „Dreptul la libera exprimare - (1) Orice persoană are dreptul la libera exprimare.”

Iar potrivit art. 75 alin. (2) C. civ.. „Exercitarea drepturilor și libertăților constituționale cu bună-credință și cu respectarea pactelor și convențiilor internaționale la care România este parte nu constituie o încălcare a drepturilor prevăzute în prezenta secțiune”.

Buna-credință în exercitarea drepturilor și libertăților constituționale se interpretează coroborat cu respectarea pactelor și a convențiilor internaționale la care România este parte, precum și cu jurisprudența curților cu atribuții în verificarea respectării acestora, normă care este concordantă cu prevederile art. 20 din Constituție.

Declarația Universală a Drepturilor Omului stipulează, în Articolul 19 „Dreptul la libertatea opiniilor și exprimării”:

„Orice om are dreptul la libertatea opiniilor și exprimării; acest drept include libertatea de a avea opinii fără imixtiune din afară, precum și libertatea de a căuta, de a primi și de a răspândi informații și idei prin orice mijloace și independent de frontierele de stat.,

16. În acest context, afirmațiile postate în spațiul public de către reclamată nu întrunesc elementele constitutive ale faptei de discriminare potrivit dispozițiilor art.2 alin. 4 și 5 și art 15 din O.G 137/2000, afirmațiile încadrându-se în limitele libertății de exprimare.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Nu se întrunesc elementele constitutive ale faptei de discriminare, (faptele se circumscriu libertății de exprimare).

2. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților:

- a). Uniunea Salvați România, cu sediul în Târgoviște, Bdul Independenței nr.26, bl.3A, sc.1, parter, jud. Dâmbovița
- b). - consilier local PSD – Consiliul local Moroeni, cu sediul în com. Moroeni, Str. Principală, Nr. 118, jud. Dâmbovița).

VI. Modalitatea de plată a amenzii:

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 20.05.2020 au fost: ASZTALOS CSABA FERENC – Membru, DINCĂ ILIE – Membru, GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru, HALLER ISTVÁN – Membru, JURA CRISTIAN – Membru, LAZĂR MARIA – Membru, POPA CLAUDIA SORINA – Membru, SANDU VERONICA TATIANA - Membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr. 138 din 24.03.2020.

**ASZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiul Director,
Președinte CNCD**

Data redactării: 22.06.2020

Redactată și motivată: L.G. și M.M

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.